

Leesbaarheidskillers

Formuleringen die de leesbaarheid schaden

Vermijd voorzetseluitdrukkingen in verband met de leesbaarheid.

Vermijd voorzetseluitdrukkingen **in verband met de leesbaarheid.**

Vermijd voorzetseluitdrukkingen **in verband met de leesbaarheid.**

Vermijd voorzetseluitdrukkingen **vanwege de leesbaarheid.**

Vermijd voorzetseluitdrukkingen **in verband met de leesbaarheid.**

Vermijd voorzetseluitdrukkingen **vanwege de leesbaarheid.**

Vermijd voorzetseluitdrukkingen **en vergroot zo de leesbaarheid **van je teksten**.**

Hardloper 1

Loopt efficiënter
Hij loopt rechthoekig
Zijn energie richt hij voorwaarts

Hardloper 2

Loopt minder efficiënt
Hij gaat een beetje op en neer
1 centimeter per stap meer dan
hardloper 1

Bij een marathon heeft hij 485 meter
omhoog gesprongen

De rekensom:

42195 meter (42km 195m)
Pasafstand: 0,92 meter
 $42195 : 0,92 = 45.864$ stappen
 $45.864 \times 1 \text{ cm} = 45.864 \text{ cm}$
485 meter omhoog gesprongen

Bij één voorzetseluitdrukking ontgaat het effect je wellicht.

Bij één stap merkt de hardloper geen verschil.

Wanneer merkt de lezer het verschil?

Leesbaarheidskiller

Een formulering die de leesbaarheid schaadt
en waarvoor je alternatieven hebt.

Waarom gebruiken schrijvers leesbaarheidskillers? De
top drie redenen:

- Onwetendheid
- Ze bieden zendervoordeel
- Nabootsen van de stijl van opinieleiders

Leesbaarheidskiller

Een formulering die de leesbaarheid schaadt
en waarvoor je alternatieven hebt.

Waarom gebruiken schrijvers leesbaarheidskillers? De
top drie redenen:

- Onwetendheid
- Ze bieden zendervoordeel
- Nabootsen van de stijl van opinieleiders

Wat doe je wel: schrijf preciezer en concreter

Leesbaarheidskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Passief formuleren: de lijdende vorm

We vergaderen morgen

Door ons wordt morgen vergaderd

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Passief formuleren: de lijdende vorm

We vergaderen morgen

Door ons wordt morgen vergaderd

Een vervoeging van het werkwoord worden of het werkwoord zijn samen met een voltooid deelwoord.

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Passief formuleren: de lijdende vorm

We vergaderen morgen

Door ons wordt morgen vergaderd

Zendervoordeel: de lijdende vorm biedt de schrijver de gelegenheid achterwege te laten wie of wat iets doet

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Passief formuleren: de naamwoordstijl

We schenden een parkeerverbod en de politieagent
geeft ons een boete

Het schenden van een parkeerverbod leidt tot het geven
van een boete

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Passief formuleren: de naamwoordstijl

We schenden een parkeerverbod en de politieagent
geeft ons een boete

Het schenden van een parkeerverbod leidt tot het geven
van een boete

Je maakt van een werkend werkwoord een zelfstandig naamwoord

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Passief formuleren: de naamwoordstijl

We schenden een parkeerverbod en de politieagent
geeft ons een boete

Het schenden van een parkeerverbod leidt tot het geven
van een boete

Je maakt van een werkend werkwoord een zelfstandig naamwoord

Zendervoordeel: de naamwoordstijl biedt de
schrijver de gelegenheid achterwege te laten
wie of wat iets doet

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Vorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Passief formuleren: te + infinitief

De gemeente plaatst een JOP naast het fietscrossterrein en biedt zo jongeren een ontmoetingsplek

Door een JOP naast het fietscrossterrein te plaatsen krijgen jongeren een ontmoetingsplek

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Passief formuleren: te + infinitief

De gemeente plaatst een JOP naast het fietscrossterrein en biedt zo jongeren een ontmoetingsplek

Door een JOP naast het fietscrossterrein te plaatsen krijgen jongeren een ontmoetingsplek

Zendervoordeel: de naamwoordstijl biedt de schrijver de gelegenheid achterwege te laten wie of wat iets doet

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Modale werkwoorden

Je moet de boete betalen

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Modale werkwoorden

Je moet de boete betalen

Voorkom dat je meer betaalt. Betaal de boete voor 21 november. Hebben we het bedrag op die datum niet ontvangen, dan wordt de boete hoger.

Leesbaarheidskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Modale werkwoorden

Je moet de boete betalen

Voorkom dat je meer betaalt. Betaal de boete voor 21 november. Hebben we het bedrag op die datum niet ontvangen, dan wordt de boete hoger.

Zendervoordeel: je kunt achterwege laten waarom iets moet, kan of mag

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Vorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Modale werkwoorden

Je moet de boete betalen

Voorkom dat je meer betaalt. Betaal de boete voor 21 november. Hebben we het bedrag op die datum niet ontvangen, dan wordt de boete hoger.

Zendervoordeel: je kunt achterwege laten waarom iets moet, kan of mag

Wat zijn modale werkwoorden? Willen, moeten, kunnen, mogen, zullen: werkwoorden die een voorbehoud plaatsen bij het hoofdwerkwoord

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Vorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Zenderoordelen

Een lange file
Een belangrijke uitspraak
Een zeer groot probleem
Een zeer gesloten bedrijf
Bij veel vakantiehuisjes hangt een te-koop-bordje
Veel draagvlak bij burgers
Groot verzet bij omwonenden
Er zijn al twintig bezwaarschriften binnengekomen

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Zenderoordelen

Een lange file
Een belangrijke uitspraak
Een zeer groot probleem
Een zeer gesloten bedrijf
Bij veel vakantiehuisjes hangt een te-koop-bordje
Veel draagvlak bij burgers
Groot verzet bij omwonenden
Er zijn al twintig bezwaarschriften binnengekomen

Vragen:

1. Wat is veel?
2. Wie bepaalt wanneer een aantal bordjes 'veel' is?
3. Behoor ik tot de groep die de criteria opstelt?

Leesbaarheidskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Vorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Zenderoordelen

Een lange file
Een belangrijke uitspraak
Een zeer groot probleem
Een zeer gesloten bedrijf
Bij veel vakantiehuisjes hangt een te-koop-bordje
Veel draagvlak bij burgers
Groot verzet bij omwonenden
Er zijn al twintig bezwaarschriften binnengekomen

Vragen:

1. Wat is veel?
2. Wie bepaalt wanneer een aantal bordjes 'veel' is?
3. Behoor ik tot de groep die de criteria opstelt?

Zendervoordelen:

- Zenderoordelen bieden de mogelijkheid een (impliciete) conclusie zonder onderbouwing te vermelden
- Zenderoordelen geven minder ervaren schrijvers een onterecht gevoel van controle
- Zenderoordelen kunnen een band met een lezer versterken als die lezer zich met de schrijver verbonden voelt

Leesbaarheidskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Vorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Zenderoordelen

Een lange file
Een belangrijke uitspraak
Een zeer groot probleem
Een zeer gesloten bedrijf
Bij veel vakantiehuisjes hangt een te-koop-bordje
Veel draagvlak bij burgers
Groot verzet bij omwonenden
Er zijn al twintig bezwaarschriften binnengekomen

Vragen:

1. Wat is veel?
2. Wie bepaalt wanneer een aantal bordjes 'veel' is?
3. Behoor ik tot de groep die de criteria opstelt?

Zendervoordelen:

- Zenderoordelen bieden de mogelijkheid een (impliciete) conclusie zonder onderbouwing te vermelden
- Zenderoordelen geven minder ervaren schrijvers een onterecht gevoel van controle
- Zenderoordelen kunnen een band met een lezer versterken als die lezer zich met de schrijver verbonden voelt

Leesbaarheidskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Alternatieven:

- Weglaten
- Toeschrijven (citeren / parafraseren)
- Expliciteren
- Vraag stellen
- Meetbaar maken
- Onderbouwen

Vorzetseluitdrukkingen

Met betrekking tot
Door middel van
Tegen de achtergrond van
Ten aanzien van
Op basis van
Ten behoeve van
In verband met
In het kader van
Op grond van

Een voorzetseluitdrukking bestaat meestal uit drie woorden en neemt de plaats in van een voorzetsel of van een verbindingswoord

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Vorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Voorbeeld

Tegen de achtergrond van een motie van de Tweede Kamer om de werkwijze en effectiviteit van het Capaciteitsorgaan te evalueren laat het Capaciteitsorgaan zijn activiteiten opnieuw onafhankelijk evalueren.

te-ge
Modale werkwoorden
Zenderoordelen
Vorzetseluitdrukkingen
Ontkenningen
Lege woorden
Jargon
Afkortingen
Versteende zegswijzen

Voorbeeld

Tegen de achtergrond van een motie van de Tweede Kamer om de werkwijze en effectiviteit van het Capaciteitsorgaan te evalueren laat het Capaciteitsorgaan zijn activiteiten opnieuw onafhankelijk evalueren.

te-ge
Modale werkwoorden
Zenderoordelen

Voorbeeld

Na een motie van de Tweede Kamer om de werkwijze en effectiviteit van het Capaciteitsorgaan te evalueren laat het Capaciteitsorgaan zijn activiteiten opnieuw onafhankelijk evalueren.

Vorzetseluitdrukkingen

Met betrekking tot
Door middel van
Tegen de achtergrond van
Ten aanzien van
Op basis van
Ten behoeve van
In verband met
In het kader van
Op grond van

Een voorzetseluitdrukking bestaat meestal uit drie woorden en neemt de plaats in van een voorzetsel of van een verbindingswoord

Zendervoordeel:

Een voorzetseluitdrukking biedt de mogelijkheid de verbinding tussen twee tekstfragmenten ongeveer te beschrijven.

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Vorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Ontkenningen

Denk niet aan het bed waarin je
vanochtend wakker werd.

Denk niet aan de olifant in de kamer.

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Ontkenningen

Denk niet aan het bed waarin je
vanochtend wakker werd.

Denk niet aan de olifant in de kamer.

Zendervoordeel:

De ontkenning geeft de schrijver de mogelijkheid zijn keuze uit te stellen

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Lege woorden en jargon

Bij GIS is het van evident belang dat provincies zich houden aan INSPIRE, anders kunnen situaties ontstaan die financiële en bestuurlijke aspecten hebben die voor rekening van de provinciale bestuurders kunnen komen.

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Vorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Lege woorden en jargon

Bij **GIS** is het van evident belang dat provincies zich houden aan **INSPIRE**, anders kunnen **situaties** ontstaan die financiële en bestuurlijke **aspecten** hebben die voor rekening van de provinciale bestuurders kunnen komen.

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Vorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Lege woorden en jargon

Bij **GIS** is het van evident belang dat provincies zich houden aan **INSPIRE**, anders kunnen **situaties** ontstaan die financiële en bestuurlijke **aspecten** hebben die voor rekening van de provinciale bestuurders kunnen komen.

Lege woorden top 5:

Situatie
Aspect
Element
Sfeer
Dimensie

Zendervoordeel: lege woorden bieden de schrijver de gelegenheid vager dan nodig te blijven

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Vorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Afk.

Het voorstel is m.i. om d.m.v. regulier overleg m.b.t. de ozb-aanpak van 18 jan. jl. idd overeenstemming te bereiken.

CU

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Versteende zegswijzen

De telefoon stond roodgloeiend toen de fractievoorzitters van de coalitiepartijen de baksteen door de ruit hadden gegoooid.

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Voorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen

Versteende zegswijzen

De telefoon stond roodgloeiend toen de fractievoorzitter van de grootste coalitiepartij de baksteen door de ruit had gegooid bij de vergadering die bedoeld was om te komen tot een een oplossing waarvoor de politiek wel de handen op elkaar zou krijgen.

Zendervoordeel:

Een versteende zegswijze was ooit levend. Had ooit betekenis en was ooit to-the-point. Nu is de zegswijze zijn precisie kwijt. De schrijver zegt ongeveer wat hij bedoelt.

Leesbaarheidsskillers

Passief formuleren

Lijdende vorm

Naamwoordstijl

Te-tje

Modale werkwoorden

Zenderoordelen

Vorzetseluitdrukkingen

Ontkenningen

Lege woorden

Jargon

Afkortingen

Versteende zegswijzen